Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2025-0793

(mr. dr. S.O.H. Bakkerus, voorzitter, prof. mr. M.L. Hendrikse, mr. dr. K. Engel, leden en mr. M.J. Zoetelief-Verbaan, secretaris)

Datum uitspraak	7 oktober 2025
Klacht van	De consument
Tegen	1) N.V. Noordhollandsche van 1816, Schadeverzekeringsmaatschappij, gevestigd te Oudkarspel, verder te noemen Nh1816, waarbij de uitvoering van de rechtsbijstand is overgedragen aan DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V., gevestigd te Amsterdam, alsmede 2) DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringsmaatschappij N.V., gevestigd te Amsterdam, in beide hoedanigheden verder te noemen: DAS.
Aard uitspraak	Niet-bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen
Bijlage	Relevante bepaling uit wet- en regelgeving

Samenvatting

Rechtsbijstandverzekering. De consument heeft om rechtsbijstand verzocht omdat hij via een verzoekschriftprocedure wil bereiken dat de rechtbank de volmacht van zijn moeder aan zijn zus beëindigt en een onafhankelijke bewindvoerder en/of mentor benoemt. DAS heeft om meerdere redenen geweigerd om rechtsbijstand te verlenen. De consument is het hier niet mee eens. De commissie oordeelt dat DAS rechtsbijstand mocht weigeren, omdat geen sprake is van een verzekerde gebeurtenis. De klacht is ongegrond en de vordering wordt afgewezen.

1. Procedure

1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken namens de consument; 3) het verweerschrift van DAS; 4) de repliek namens de consument en 5) de dupliek van DAS.

1.2 De consument is in deze zaak vertegenwoordigd door professioneel gemachtigde mr. A.H.H.M Roelofs, kantoorhoudende te Nuland.

1.3 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

1.4 De consument heeft gekozen voor een niet-bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar niet aan de uitspraak kunnen houden.

1.5 Na de behandeling op stukken is de enkelvoudige commissie uitgebreid met de leden prof. mr. M.L. Hendrikse en mr. dr. K. Engel naar een meervoudige commissie. Partijen zijn hierover geïnformeerd.

2. Het geschil

Verhouding tussen partijen

2.1 De consument heeft blijkens een polisblad van 18 augustus 2020 vanaf 1 augustus 2020 particuliere dekking onder een door zijn besloten vennootschap bij DAS gesloten zakelijke rechtsbijstandverzekering (hierna: de DAS-verzekering). De DAS-verzekering staat op naam van de besloten vennootschap van de consument en heeft een zakelijk karakter, maar kent de volgende clausule:

"DAS62 DAS Rechtsbijstanddekking particulier
Verzekerde particuliere dekkingen volgens de polisvoorwaarden:

1) Basis
2) Consument en wonen
3) Werk
4) Belasting, vermogen en scheidingsmediation"

Het polisblad vermeldt dat de volgende sets algemene voorwaarden van toepassing zijn:

- Algemene voorwaarden DAS (07-2019)
- Bijz. vw 131 (03-2014)
- Optimaal DAS voor Motorr. 101 (01-2016)
- Bijz vw particulier 12114/01-2016

De DAS-verzekering is blijkens het polisblad tot stand gekomen onder bemiddeling van "FA De Mul/AON". Een polisblad van 8 oktober 2024 vermeldt echter als tussenpersoon: Quintes Verzekeren en Risicobeheer.

2.2 De consument is daarnaast vanaf 1 januari 2023 ook voor rechtsbijstand verzekerd bij Nh1816 (hierna: de Nh1816-verzekering). De uitvoering van de rechtsbijstand is overgedragen aan DAS. De Nh1816-verzekering biedt blijkens een uitdraai uit 'polisdatabase' (in de procedure ingebracht door DAS die deze uitdraai van Nh1816 heeft verkregen) dekking voor de volgende modules: 'Basis' en 'Consumeren & Wonen'. Op de Nh1816-verzekering zijn van toepassing de polisvoorwaarden 'Polismantel 9003 Rechtsbijstandverzekering (uitvoering DAS)' (hierna: de Nh1816-voorwaarden). De consument heeft geen dekking voor de modules 'Werk' en 'Belasting, Vermogen en Scheidingsmediation'.

Wat is er gebeurd?

2.3 De zus van de consument treedt sinds begin 2019 op als de gevolmachtigde van hun moeder, op grond van het levenstestament van de moeder. Tussen de consument en de zus is een conflict ontstaan. De consument vindt dat de zus haar taak als gevolmachtigde niet juist uitvoert. Hij wil via een verzoekschriftprocedure de volmacht van de zus laten beëindigen en een onafhankelijke bewindvoerder en/of mentor laten benoemen.

2.4 Op 21 december 2023 heeft de consument DAS om rechtsbijstand uit hoofde van de Nh1816-verzekering verzocht. DAS heeft geweigerd rechtsbijstand te verlenen. De consument is het hier niet mee eens en heeft een klacht ingediend bij DAS. De verdere uitwisseling van standpunten tussen partijen in de interne klachtprocedure heeft niet geleid tot een oplossing van de klacht. Daarom heeft de consument een klacht bij Kifid ingediend.

De klacht en de vordering

2.5 De consument vordert dat DAS dekking verleent voor het conflict over de gedragingen van de zus als gevolmachtigde van hun moeder. Ter onderbouwing van zijn vordering brengt hij het volgende naar voren.

2.6 De consument heeft DAS om rechtsbijstand voor zichzelf gevraagd in het conflict over de manier waarop de zus haar taak als gevolmachtigde uitvoert. De zus schaadt het belang van de consument omdat zij financiële beslissingen namens hun moeder neemt die niet in het belang zijn van de consument. Zo heeft de zus in 2023 de huurovereenkomst van het bedrijfspand tussen de consument en zijn moeder opgezegd om het bedrijfspand te verkopen, hoewel het fiscaal beter was om het bedrijfspand te blijven verhuren. Die opzegging heeft geleid tot een gerechtelijke procedure tussen de moeder en de zus enerzijds en de vennootschap van de consument anderzijds. De zus wendt gelden van de moeder aan ter betaling van de kosten van die gerechtelijke procedure, terwijl het conflict beter en goedkoper op een andere manier kan worden opgelost. Verder is de consument gebleken dat er fouten in de IB-aangiftes van hun moeder staan.

2.7 Ook betrekt de zus de consument niet bij de zorg voor en de financiën van hun moeder en informeert zij hem daarover niet. Dit is mede het gevolg van het feit dat de zus alle communicatie met hem verbroken heeft. Dat heeft de verstandhouding verstoord. De verstoorde verstandhouding binnen de familie is voor de consument dan ook reden om de rechter te verzoeken om de volmacht van de zus te beëindigen en een onafhankelijke bewindvoerder en/of mentor aan te stellen. Daarvoor moet DAS rechtsbijstand verlenen.

2.8 Het conflict waarvoor de consument DAS om rechtsbijstand heeft gevraagd is niet in 2019 maar in 2023 ontstaan. Het conflict valt onder de dekking van de verzekering. De aanspraak op rechtsbijstand is niet verjaard.

2.9 Omdat DAS weigerde om rechtsbijstand te verlenen, heeft de consument op eigen kosten een verzoekschrift ingediend bij de rechtbank Oost-Brabant.

Bij beschikking van 2 december 2024 heeft de rechtbank de zus van de consument benoemd tot bewindvoerder en mentor.

Het verweer

2.10 DAS voert verweer tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

Inleiding en behandelbaarheid

3.1 De consument stelt ter toelichting op zijn klacht dat hij van DAS rechtsbijstand wenst omdat de zus haar taak als gevolmachtigde van de moeder niet onafhankelijk en neutraal heeft uitgevoerd, waardoor de consument in zijn belangen (richting de moeder) werd geschaad. De commissie leidt hieruit af dat de consument in het conflict met de zus alleen voor zijn eigen belangen tegenover de moeder opkomt. Hij treedt daarin dus alleen voor zichzelf op en niet ook namens de moeder. In het verlengde hiervan klaagt de consument bij Kifid ook alleen namens zichzelf. Het verweer van DAS dat de klacht van de consument namens zijn moeder niet kan worden behandeld, treft daarom geen doel.

3.2 Daarnaast stelt de consument dat hij klaagt in de hoedanigheid van consument, niet vanuit zakelijk perspectief of als ondernemer. De commissie maakt hieruit op dat de consument aanspraak maakt op rechtsbijstand van DAS als privépersoon in de betekenis van de DAS-voorwaarden en de Nh1816-voorwaarden. Het verweer van DAS dat de consument niet voor zijn zakelijke belangen bij Kifid kan opkomen, treft evenmin doel.

3.3 De klacht van de consument is behandelbaar. De commissie zal de vraag beantwoorden of DAS dekking onder de rechtsbijstandverzekering mocht afwijzen.

Is het conflict gedekt onder de rechtsbijstandverzekeringen?

3.4 De commissie ziet om proceseconomische redenen aanleiding om eerst in te gaan op het vierde verweer van DAS dat het conflict niet onder de DAS-verzekering en de Nh1816-verzekering is gedekt, omdat geen sprake is van een verzekerde gebeurtenis.

Wat is het beoordelingskader?

3.5 Bij de beoordeling moet als uitgangspunt worden genomen hetgeen staat vermeld op het polisblad en in de voorwaarden. Daarin is vastgelegd wat partijen met elkaar hebben afgesproken over de dekking. Een verzekeraar is in beginsel vrij om de grenzen te bepalen waarbinnen hij bereid is dekking te verlenen. [1]

[1] HR 9 juni 2006, ECLI:NL:HR:2006:AV9435, r.o. 3.4.2, te vinden op www.rechtspraak.nl.

In het verzekeringsrecht geldt als uitgangspunt dat de verzekerde die naar aanleiding van een schade een uitkering van de verzekeraar (lees: uitvoerder) vordert, degene is die moet stellen en – bij gemotiveerde betwisting door de verzekeraar (lees: uitvoerder) – bewijzen dat de schade is veroorzaakt door een gebeurtenis waarvoor de verzekering dekking biedt (een 'gedekte gebeurtenis'). Deze verdeling van de bewijslast volgt uit artikel 150 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (zie bijlage).

Is er sprake van een verzekerde gebeurtenis?

3.6 Naar het oordeel van de commissie bieden de DAS-verzekering en de Nh1816-verzekering geen dekking, omdat het conflict waarvoor de consument om rechtsbijstand heeft verzocht niet als gedekte gebeurtenis in de voorwaarden staat. De commissie licht dit oordeel als volgt toe.

3.7 De DAS-verzekering biedt dekkingen voor de modules: 1) Basis, 2) Consumeren en wonen, 3) Werk en 4) Belasting, vermogen en scheidingsmediation. De Nh1816-verzekering biedt dekking voor de modules: 1) Basis en 2) Consumeren & Wonen. Bij beide rechtsbijstand-verzekeringen is in de (bijzondere) voorwaarden per module een dekkingsoverzicht opgenomen, met daarin een *limitatieve* opsomming van verzekerde gebeurtenissen. De commissie verwijst in dit verband naar artikel 2 van de 'Bijz vw particulier 12114/01-2016' (van toepassing op de DAS-verzekering) en naar artikel 3 van de Nh1816-voorwaarden.

3.8 In de dekkingsoverzichten van de module Basis van beide rechtsbijstandverzekeringen staat dat aanspraak kan worden gemaakt op rechtsbijstand voor conflicten over personenrecht en ouderschap. In de uitwerking van dit onderwerp staat het volgende vermeld:

> *"Die te maken hebben met uw persoonlijke staat en de verhouding tussen u en uw kinderen (of adoptie-, stief- en pleegkinderen). Bijvoorbeeld conflicten over:*
>
> - *uw naam;*
> - *het erkennen van kinderen;*
> - *betaling van alimentatie voor uw kinderen, als uw ex-partner deze wil wijzigen of stopzetten;*
> - *onder curatele stellen en bewindvoering."*

3.9 Dit onderwerp in de module Basis van beide verzekeringen, biedt de consument geen soelaas. Die modules zien op gebeurtenissen die de persoonlijke staat van de verzekerde raken, dan wel die te maken hebben met het ouderschap van de verzekerde. Hiervan is in de onderhavige kwestie geen sprake omdat de consument de volmacht van zijn moeder aan de zus wilde laten beëindigen en voor zijn moeder een bewindvoerder en/of mentor wilde laten benoemen. Dit is ook op kosten van de consument geschied, zo blijkt uit de beschikking van de rechtbank van 2 december 2024. Verder is niet gesteld en ook niet gebleken dat het conflict onder een andere gedekte gebeurtenis van de module Basis of een van de andere verzekerde modules van de DAS-verzekering geschaard kan worden.

3.10 Omdat er geen sprake is van een verzekerde gebeurtenis in de DAS-voorwaarden en in de Nh1816-voorwaarden, kan de consument geen aanspraak maken op rechtsbijstand van de uitvoerder. De commissie laat de andere verweren van DAS daarom onbesproken.

Conclusie

3.11 Het hiervoor overwogene leidt tot de conclusie dat het gemelde conflict met de zus van de consument niet onder de dekking van de rechtsbijstandverzekeringen valt. DAS mocht dekking onder de rechtsbijstandverzekeringen weigeren. De klacht van de consument is ongegrond en zijn vordering zal worden afgewezen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is niet-bindend. Tegen deze uitspraak staat geen beroep open bij de Commissie van Beroep Kifid. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl

Bijlage – Relevante bepalingen uit de wetgeving

Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering

Artikel 150
De partij die zich beroept op rechtsgevolgen van door haar gestelde feiten of rechten, draagt de bewijslast van die feiten of rechten, tenzij uit enige bijzondere regel of uit de eisen van redelijkheid en billijkheid een andere verdeling van de bewijslast voortvloeit.